

STRESZCZENIE

Wstęp:

Pokarm matki jest najdoskonalszym sposobem żywienia dzieci w pierwszym okresie życia. Pomimo zaleceń i wiedzy o zaletach karmienia piersią, kobiety wybierają zamienne formy odżywiania swojego potomstwa. Badania prowadzone w innych krajach ukazują czynniki, które determinują okres karmienia dzieci mlekiem matki. W Polsce brakuje kompleksowych badań określających te zmienne. W województwie zachodniopomorskim dotychczas nie prowadzono badań określających, jakie czynniki wpływają na okres karmienia piersią.

Cel pracy:

Celem pracy była ocena czy i w jaki sposób badane czynniki warunkują okres karmienia dzieci mlekiem matki.

Material i metody:

Badania prowadzono od stycznia 2016 roku do września 2017 roku. Uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej. Najpierw przeprowadzono badania jakościowe (grupy fokusowe, zogniskowany wywiad grupowy), następnie wykonano badanie pilotażowe na podstawie autorskiego kwestionariusza. Po analizie pilotażu podjęto badania ilościowe wykorzystując przygotowaną ankietę. Badaniem objęto 450 respondentek. Przyjęto niżej wymienione kryteria doboru kobiet: urodzenie minimum jednego dziecka po 2011 roku, zakończenie karmienia mlekiem matki tego dziecka. Noworodek urodzony był powyżej 37. tygodnia ciąży, dziecko pochodziło z ciąży pojedynczej. Wyniki poddano analizie statystycznej. Analizę wykonano w programie R.

Wyniki:

Dłużej karmiły respondentki o wyższym wykształceniu, mężatki, matki, które decyzję o karmieniu piersią podjęły już w ciąży, te którym karmienie piersią sprawiało przyjemność, które produkowały wystarczającą ilość mleka, które karmiły „na życzenie”, które uważają, że karmienie piersią miało pozytywny wpływ na ich sylwetkę, korzystały ze szkoły rodzenia, które uważają, że karmienie piersią zapobiega wielu chorobom i jest wygodniejsze niż karmienie mlekiem modyfikowanym. Krócej karmiły matki, które myślały, że dziecko trzeba dokarmiać mieszanką, które miały problem z brodawkami, które stosowały

smoczek, dopajały dziecko, dokarmiały, które paliły oraz kobiety których dzieci miały problem z prawidłowym przyrostem masy ciała.

Badanie wykazało, że najczęstszymi przyczynami rezygnacji z karmienia było twierdzenie, że mleko matki nie było wartościowe, powrót do pracy, dokarmianie mieszanką zastępczą. Respondentki karmiły powyżej 6 m-ca życia dla zdrowia swojego i dziecka, dla wygody, z uwagi na więź, którą nawiązały z dzieckiem, z przyjemności bądź ze względów ekonomicznych.

Wnioski:

1. Przygotowanie przedporodowe odgrywa ważną rolę w karmieniu piersią, dzięki uczestnictwu w szkole rodzenia matki znają korzyści karmienia własnym pokarmem, co przyczynia się do dłuższego czasu laktacji. Dlatego dalej należy promować tę formę edukacji.
2. Pracownicy ochrony zdrowia powinni regularnie podwyższać swoją wiedzę laktacyjną, ponieważ prawidłowa realizacja standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej korzystnie wpływa na dłuższy okres karmienia piersią.
3. Propagując karmienie naturalne powinno się podwyższać poziom wiedzy na temat konsekwencji stosowania mieszanek modyfikowanych, smoczków uspokajających oraz dokarmiania butelką, a także dopajania w pierwszym półroczu życia dziecka, aby uzyskać dłuższy czas karmienia wśród matek.
4. Opieka laktacyjna powinna obejmować szczególnie kobiety mające trudności z chwytnością brodawek, ponieważ problemy związane z anatomią oraz obrażeniami brodawek warunkują krótszy czas laktacji.
5. Noworodki z nieprawidłowym przyrostem masy ciała powinny być otoczone wzmożoną opieką laktacyjną w celu wydłużenia czasu trwania laktacji u matki.
6. Osłonki silikonowe na brodawki stosowane przez matki karmiące nie skracają okresu laktacji, dlatego można je stosować w uzasadnionych przypadkach.
7. Decyzję o karmieniu piersią kobiety podejmują niezależnie od obecności reklam preparatów mlekozastępczych, które widzą w czasie ciąży i laktacji.
8. Palaczki karmią krócej, dlatego aby zwiększyć czas laktacji w tej grupie, potrzebna jest wzmożona promocja zachowań prozdrowotnych.